Nurculuk hareketinin kurucusu olan Said-i Nursi 1873 yılında Bitlis İli’nin Hizan İlçesi’nin Nurs Köyünde dünyaya gelmiştir.

Önceleri Said-i Kürdi olarak tanınan ve bu ünvanı kullanan, soyadı kanunu çıktıktan sonra doğduğu köye izafeten Nursi soyadını alan Said-i Nursi ilmi kariyeri olmayan bir kimsedir. Nitekim Nur risalelerinden Tizyak adlı risalenin 68 nci sayfasında risalelerini kendisinin yazmadığını, bunları yardımcılarının (Nur Şakirtlerinin) yazdığı bildirilmektedir.

Meşrutiyetin ilanından sonra Bitlis havalisinde Şeyh'lik faaliyetlerine başlamış, bilahare İstanbul’a gelerek siyasi faaliyetlere katılmış, İttihad-ı Muhammed-i Cemiyetinin kurucuları arasında yer almıştır.

31 Mart vakasından evvel Derviş Vahdeti ile irtibat kurmuş, o tarihte çıkan Volkan Gazetesindeki yazıları ile 31 Mart Vakıasını körüklemiş, yine o tarihlerde kurulmuş bulunan "Kürt Teali Cemiyeti’ne" girmiştir. 1912 yılında yazdığı bir kitabında “Uyan ey Selahaddin Eyyübi’nin torunları Kürtler” diyerek kürtleri Türklere karşı tahrik gayreti içine girmiştir. Mektubat adlı risalesinde ise “Kendisinin Türk olmadığını, Türklük ile münasebetinin bulunmadığını, Türkiye'de Kürt milleti diye ayrı bir milletin olduğunu” ileri sürmüştür.

İstiklal Savaşı sırasında, Ankara’nın halifeyi kurtaracağı inancıyla Ankara’ya gelmiş, ancak laik bir devlet düzeninin kurulması ve Cumhuriyet ilanı üzerine Ankara’yı terk ederek Van’a gitmiştir. 1925 yılındaki Şeyh Said isyanından sonra Isparta Barla’da daha sonra Kastamonu, Afyon ve Emirdağ’da mecburi iskana tabii tutulmuştur. Afyon, Denizli ve Eskişehir Cezaevlerinde mahkum olarak yatmıştır.

Said-i Nursi 23 Mart 1960 tarihinde Urfa’da vefat etmiştir. Ancak yetiştirdiği talebeleri (Nur Şakirtleri) onun felsefesini günümüze kadar taşımışlardır.

Nurculuk, bir tarikat faaliyeti olarak karşımıza çıkmasına rağmen, Nurcular bu hareketin bir tarikat olmadığını, Kur’an-ı Kerim’in 20 nci yüzyılda tefsiri üzerine kurulmuş bir okul olduğunu ve sayısı 130 lara varan Nur risalelerinin de Kur’an-ı Kerim’in tefsirini kapsadığını ifade etmektedirler.

İlk defa 1955-1957 yıllarında Kur’an-ı Kerim’in ve Nur risalelerinin yazılışı nedeniyle ortaya çıkan nurcular arasındaki gruplaşma, Said-i Nursi’nin ölümünden sonra daha bariz bir hal almıştır.

Birinci grup “Kur’an-a küfür yazısı ile hizmet olmaz” parolası ile ortaya çıkarak Risaleyi Nurların mutlaka Arapça ile ve el yazısı ile

yazılmasını, bunun için de bütün Nurcuların Arapça öğrenmeleri lazım geldiğini savunmuşlardır. Bu gruba yazıcı Nurcular denilmiştir.

İkinci grup "Okuyucu Nurcular" diye bilinmekte olup, Latin harfleri ile yapılacak çalışmanın hedeflerine varmada yardımcı olacağını savunmuşlardır.

Okuyucu ve yazıcı grup arasındaki bu farklılaşma 1969 yılından sonra okuyucu grup içinde yer alan Fethullah GÜLEN grubunu ayrı bir grup olarak ortaya çıkarmıştır. Bu grubun özelliği öğrenci kesimine yönelik vakıf çalışmalarına ağırlık vermesi olmuştur.

1982 yılında yapılan Anayasa oylaması okuyucu grup içinde gazeteci ve Şuracı grup olarak yeni bölünmelere yol açmıştır.

Günümüzde Yeni Nesilciler olarak bilinen gazeteci grup, 1982 Anayasası'na hayır denilmesini, Şuracı grup ise Evet denilmesini savunmuşlardır.

Günümüzde Nurcular, "Gazeteciler, Şuracılar, Fethullah GÜLEN'ciler, Yazıcılar" olarak faaliyet göstermektedirler. Ancak Yazıcılar grubunun etkinliği azalmıştır.

Nurculuğun Laik Cumhuriyete ve Atatürk'e karşı bir hareket olduğunu görebilmek için Nur Risalelerine bakmak gerekmektedir. Barla Mektupları sayfa: 53. Atatürk'ü kastederek "Tek gözlü Deccal, ya iman et, ya bütün Dünyanın maskarası olacaksın." denilmiştir. Bu husus Metin TOKER'in "Sağda ve Solda Vuruşanlar" isimli kitabın 96 ncı sayfasında yer almıştır.

"Sönmez" adlı risalede (Sayfa:21-22), Atatürk kastedilerek "Ayasofya Camiini puthaneye, meşihat makamını kızlar lisesine çeviren bu adamı sevmemenin bir suç olması imkanı var mı?" denilmiştir.

"Mektubat" adlı risalede (Sayfa:401) "Türkiye kuruluşu itibariyle dinden uzak kalmış ve dine karşıdır. Laiklik ile dinsizlik arasında hiçbir fark yoktur. Hıristiyanlık dünyevi esaslara sahip olmadığı için, din ile dünya esaslarını birbirinden ayırır. Reform hıristiyanlıkta mümkündür. Türk inkılapları dahi hıristiyan reformlarının taklidinden ibarettir. Zira İslamiyet hiçbir reforma ihtiyaç göstermeyecek kadar mükemmeldir" denilmiştir.

"Tiryak" risalesinde (Sayfa: 65), "Türkiye'nin siyasi rejimi Nur saadetini söndürmeye çalışmaktadır. Kemalistler seviyesiz, anarşist kimselerdir" denilmiştir.

"Mesnevi-i Nuriye" risalesinde (Sayfa: 80-82), “Alem-i İslam’da yapılacak inkılaplar, İslam’i esaslara uygun olmak zorundadır. Aksi taktirde gayri meşrudur, bu bakımdan Meclis aynı zamanda hilafet görevi görmelidir” denilmiştir.

"Mucize-i Kur’aniye" isimli risalede (Sayfa:191-192), "Müslümanlara Kur’an dışında bir Anayasa lazım değildir, 1347 yılında felsefenin tahakkümü ile bu dindar millete ehemmiyetli tahayyüşler düçar kılınmıştır ve Anayasa’da devlet dininin İslam olduğu yolundaki hüküm kaldırılmıştır. Bu durumda gerçek kanuni esasi tatbik edilmediği gibi, Kur’an da belirtilen Şer'i inkılapta tahakkuk ettirilememiştir. Halbuki Kur’an, Cumhuriyet Anayasası gibi birkaç kişinin iradesi değil, ilahi bir iradenin sonucudur.” denilmektedir.

"Münazarad" risalesinde (Sayfa: 90-100), "İslam Devleti için tek milliyet İslam milliyetidir. İslam devleti sonunda bütün dünyayı hakimiyeti altına alacak ve İslam yapacaktır.” denilmiştir.

"Mektubat" risalesinde (Sayfa: 403), “İslam dininde inkılap yapmak, şeriat aleyhtarlığı olduğu için, İslamiyet dairesine aykırı, inkılaplar da İslamiyete aykırıdır.” denilmektedir.

"Hanımlar Rehberi" risalesinde (Sayfa: 57) “Çok kadın ile evlenmek İslami olduğu gibi Taaddüdü Zevcat tabiata, akla ve hikmete muafıktır.” denilmektedir.

Bu durumda Nurculuk:

Türkiye Cumhuriyeti’nin tamamen şeriat esaslarına ve İslami prensiplere göre idare edilmesini, hilafet ve saltanatın geri getirilmesini, inkılapların geçici olduğunu, Kur’an dışında bir anayasaya ihtiyaç bulunmadığını savunmaktadır.

Ancak Nurcular günümüzde risalelerden suç unsuru taşıyan kesimleri ayıklayıp baş taraflarına mahkemelerin beraat kararlarını eklemekte ve bu şekilde dayatmaktadırlar.